

Cristian Bichi (BNR): Euro digital este esential pentru protejarea suveranitatii monetare a Europei

Euro digital este esential pentru protejarea suveranitatii monetare a Europei si pentru reducerea dependentei de furnizori non-europeni de plati, arata un articol publicat marti pe blogul Opinii BNR, semnat de Cristian Bichi, consilier al guvernatorului Bancii Nationale a României.

Acesta face referire la o scrisoare deschisa adresata Parlamentului European si semnata de peste 60 de economisti, în care acestia solicita eurodeputatilor sa nu dilueze prevederile actualului proiect euro digital, avertizând ca, în caz contrar, zona euro va pierde controlul asupra propriei monede si va deveni si mai dependenta de furnizorii americani de servicii de plati digitale.

Scrisoarea deschisa, intitulata "Euro digital: Sa lasam interesul public sa predomine!", a fost publicata în data de 11 ianuarie 2026. Ea a fost initiata de think tank-ul Sustainable Finance Lab si de Triodos Bank, ambele entitati din Olanda, si a fost semnata de numerosi economisti si personalitati din lumea academica, din rândul carora sunt amintiti Thomas Piketty, Paul de Grauwe (LSE) si Daniela Gabor.

"Apelul a fost dat publicitatii în perspectiva unei apropiate sedinte a Comitetului pentru Afaceri Economice si Monetare (ECON) al forului legislativ european, unde urmeaza a fi discutate amendamentele propuse la "Pachetul legislativ Euro digital", înainte de prezentarea sa plenului Parlamentului la jumatatea acestui an. Daca proiectul euro digital va fi aprobat, în 2027 se vor realiza probe pilot, iar emiterea noii monede digitale va avea loc în 2029, conform estimarilor Bancii Centrale Europene (BCE)", se mentioneaza în document.

Consiliul European sprijina decizia BCE de a lansa euro digital, dar la acest moment nu este clar daca Parlamentul European își va da acordul, întrucât în rândul membrilor sai se manifesta divergente de opinie privind moneda unica digitala. Pe acest fundal, semnatarii scrisorii deschise atrag atentia ca existenta "unui euro digital puternic nu este ceva agreabil de avut, ci o masura de precautie esentiala pentru suveranitatea, stabilitatea si rezilienta europeana", arata Cristian Bichi.

Economistii avertizeaza ca, în prezent, sistemul de plati din Europa este dominat de câteva corporatii non-europene si ca, în 13 tari ale Uniunii Europene, "platile de retail de baza se bazeaza acum pe scheme internationale de carduri - fara vreo alternativa domestica". Acestia subliniaza ca aceasta dependenta de furnizorii de plati straini expune cetatenii, firmele si guvernele europene la influente geopolitice, interese comerciale straine si riscuri sistemice în afara controlului Europei.

Referindu-se la avansul înregistrat de monedele stabile, economistii avertizeaza si asupra faptului ca, fara un euro digital semnificativ, dependenta Europei se va adânci, întrucât monedele digitale private sprijinite de SUA câstiga teren. În acest context, acestia afirma ca "Europa va pierde controlul asupra celui mai fundamental element din economia noastra: moneda noastra. Un euro digital public robust este singura noastra aparare".

Potrivit articolului, o moneda digitala de banca centrala la nivelul zonei euro va crea o legatura directa între cetateni si BCE, oferindu-le securitatea banilor publici sub forma de cash, alaturi de avantajele banilor privati ai bancilor comerciale. Astfel, euro digital ar trebui sa functioneze atât online, cât si offline, sa protejeze viata privata si sa fie disponibil tuturor rezidentilor europeni.

Autorul arata ca presiuni pentru redimensionarea proiectului euro digital sunt exercitate atât de unele banci, cât si de anumiți politicieni din Parlamentul European, care invoca riscuri legate de stabilitatea financiara, costuri si

protecția vieții private. De asemenea, sunt menționate pozițiile critice exprimate de mai multe bănci europene și de unele facțiuni politice, care solicită o versiune mai puțin ambicioasă a monedei europene digitale.

Scrisoarea deschisă avertizează asupra riscului ca negocierile legislative să goalească de conținut proiectul euro digital și propune ca acesta să devină coloana vertebrală a unei infrastructuri europene de plăți, o monedă publică digitală accesibilă tuturor europenilor și un mijloc credibil de păstrare a valorii.

Pentru semnătura apelului, euro digital este un bun public. "De aceea, e necesar ca factorii de decizie politici să reziste eforturilor mioape de lobby financiar și să nu lase ca noua monedă digitală europeană să devină, urmare unui compromis, doar ceva simbolic", susține sursa citată.

Scrisoarea deschisă se încheie cu avertismentul ca "s-ar putea ca europenii să nu mai aibă o a doua șansă". "Problema cu care se confruntă factorii de decizie ai UE este simplă: își vor exercita europenii controlul asupra monedei lor în epoca digitală, ori noi îi vom lăsa pe alții să o controleze pentru noi?", se mai precizează în document.